

Pauli Ylitalo esittelee Antti Saarimäen piirrosta "SKDL:n ja sosiaalidemokraattien liitto Raahessa" vuodelta 1980. Paikallispolitiikka oli Saarimäelle ehtymätön aihealue.



Pekanpäivillä sukelletaan koulumuistoihin

● Raahen yhteislyseon ja lukion senioreiden toimitila on monia asioita: arkisto, kokoustila ja suoranainen koulumuseo.

Raahen yhteislyseon ja lukion seniorit valmistautuvat jo Pekanpäiville, sillä edessä on yksi perinteikkaiden kotiseutupaivien mielenkiintoisimpia avoimien ovien päiviä. Yhdistys avaa tuolloin ovet *Koulumuistojen näyttelyyn* Raahen lukion kyljessä sijaitsevaan toimittalaansa, jossa saatavaa yllättäen vie-
rähtäkin hyvä tovi.

Kiinnostavaa nähtävää, selailtavaa ja ostettavaakin on paljon. Yhdistys myy monia kirjojaan, kuten **Antti Saarimäen** piirustuskirjoja, **Eero Permin** *Suomen helmi* -kirjaa ja Oppikoulun 100-vuotismatrikkelia.

Myyntituotteiden joukosta löytyy varsinainen hitti: koulujen vuosikertomukset.

- Meillä on kaikkien Raahen oppikouluvuosien vuosikertomukset vuoteen 1974. Näitä ihmiset hakevat, kun haluavat löytää itsensä, entiset opettajansa ja luokkatoverinsa. Vanhimmissa on oppilaiden syntymäajakin, sanoo yhdistyksen puheenjohtaja **Pauli Ylitalo**.

Vuosikertomuksia on laattikokouksella monesta muustakin Suomen koulusta.

- Pekanpäivillä täällä käy pääosin entisiä koulun oppilaita, jotka tulevat filistelemään. Siinä toteutuu Antti Saarimäen sanonta: kun kokoonnutaan luokkakokouksiin, kaikki ikävätkin asiat ovat muuttuneet mukaviksi.

MINNE vain toimitilassa päänsä kääntää, silmiin tarttuu monenlaista mielenkiintoista: koulutauluja, vanhoja kirjoja, museaalisien näköistä opetusvälineistöä ja opetustauluja.

Yksi kiintoisa kokonaisuus on Raahen alkeiskoulun kirjasto. Alkeiskoulu toimi Keskuskoululla vuodesta 1912 lähtien.

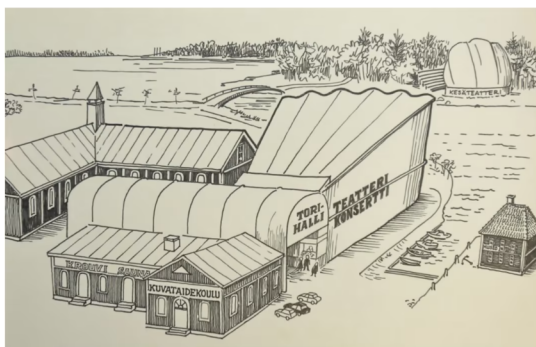
- Kun Raahen yhteislyseo muutti nykyisiin lukion tiloihin, Keskuskoulun sivuvinttilta löytyi tämä kirjavarasto. Se tuotiin tänne ja säilöttiin vintille. Kun lukio tyhjennettiin remonttia varten, kirjasto löytyi. Pelastimme kirjat turvaan.

Osa kirjoista on 1800-luvulta, hakuteoksia, historiateoksia ja vaikka mitä.

Yhdistys hankki itselleen lähes 1000 Antti Saarimäen piirustusta, kun Saarimäen leski oli muuttamassa pois Raahesta. Piirustuksista on tehty kaksi kirjaa ja posti- ja joulukortteja myytiin.

Yhdistys vaalii Antti Saarimäen muistoa osallistumalla Saarimäen haudan hoitokustannuksiin.

- Antti Saarimäen rahastosta annamme lukiossa kuvataiteesta menestyneelle stipendin. Seniorit ovat huolehtineet, että rahastossa on mistä jakaa. Vuonna 2022 riemuylioppilaat keräsivät rahastoon mukavan potin.



"Kun Raahen Kulttuurikeskus joskus rakennetaan, ja kaikki saavat siihen haluamansa tilat, niin mahtuukohan se Rantatorille?", kysyy Antti Saarimäki piirustuksessaan syyskuussa 1985.



Opetustauluista löytyy monenlaista, kuten tämä taulu hampaiden puhdistamisesta.

Saarimäen alkuperäiset piirustukset ovat niin ikään ostettavissa.

PAULI YLITALO on toiminut Raahen yhteislyseon ja lukion senioreiden puheenjohtajana koko 2000-luvun. Yhdistyksen muut toimihenkilöt ovat niin ikään olleet mukana "ties kuinka kauan", kuten sihteeri **Marja Virtanen** ja rahastonhoitaja **Ritva Kuparinen**. Nykyiseen toimitilaansa yhdistys tuli vuonna 2011.

Yhdistys kuuluu sammaloitumattomien kivien joukkoon: se koostuu kahdesti kuussa.

- Suurin aarteemme on kollegiaalinen muisti. Aina kun tapaam-

me, joku muistaa jonkin kouluasian, mistä kukaan ei ole tiennyt mitään. Muistelemme ja palautamme mieleen asioita.

Koulumuistojen näyttely Pekanpäivien lauantaina 28.6. kello 10-13 Raahen yhteislyseon ja lukion senioreiden toimitilassa Raahen lukiossa. Sisäänkäynti parkkipaikan puolelta.

SARI JAATINEN

Toukokuussa hytistiin ja lämmiteltiin

Toukokuun sää alkoi miinuksella, mutta lämpeni lopulta lähelle 20 astetta.

Toukokuu oli vertailukauden keskiarvoa koleampi, mikä rikkoi 12 kuukautta kestäneen keskiarvoa lämpimämpien kuukausien putken. Koko kevät eli maaliskuu-toukokuu oli kuitenkin lähes koko maassa tavanomaista lämpimämpi.

Raahessa toukokuun lämpötilat seilasivat ylös ja taas alas, mutta yli 10 asteen päästiin monena päivänä.

Toukokuun lämpimin päivä Lapaluodon havaintoasemalla mitattuna oli maanantai 26.5., jolloin lämpötila kohosi 19,9 asteeseen iltopäivällä kello 17.

2.5. lämpötila nousi 16,5 asteeseen, mutta sitten saatiin odotella puolenkuun tienoille, että päästiin toiselle kymmenelle lämpöasteelle. 23.5. lämpötila nousi jo 18,7 asteeseen.

Kylmin hetki samalla asemalla mitattuna oli heti kuukauden ensimmäisenä päivänä, vappuaattona, jolloin keskiyöllä elohopea putosi -1,1 asteeseen. Yöpakkaudet loppuivat 6.5. keskiyöllä.

Siikajoen havaintoaseman mukaan sadetta saatiin toukokuussa eniten 2.5., jolloin mitattiin 19,8 millia sadetta.

ILMATIETEEN LAITOKSEN tilastojen mukaan toukokuun keskilämpötila vaihteli maan eteläosan reilusta 9 asteesta Pohjois-

Lapin vajaaseen 4 asteeseen. Kuukauden keskilämpötila oli Lapissa 0-1 astetta keskimääräistä korkeampi, kun taas muualla maassa poikkeama oli yleisesti 0-1 astetta keskimääräistä matalampi.

Koko maan toukokuun keskilämpötila oli 7,4 astetta, mikä on 0,3 astetta vertailukauden 1991-2020 keskiarvoa matalampi. Viimeksi tätä koleampi toukokuu koettiin vuonna 2021. Toukokuu 2025 oli samalla ensimmäinen kuukausi sitten huhtikuun 2024, jolloin kuukausikeskilämpötila on jäänyt vertailukauden 1991-2020 keskiarvoa alemmaksi.

Kuukauden ylin lämpötila, 23,0 astetta, mitattiin toukokuun 25. päivänä Ilomantsi Pötsönvaaran havaintoasemalla. Kuukauden alin lämpötila, -10,4 astetta, mitattiin toukokuun 5. päivänä Enontekiön lentoasemalla.

Eniten toukokuussa satoi Kuusamo Välikankaan havaintoasemalla, 81,0 millimetriä. Suurin vuorokauden sademäärä, 41,1 millimetriä, mitattiin Kalajoki Mehtäkylän havaintoasemalla toukokuun 2. päivä.

Kuukauden alussa lunta oli Keski- ja Pohjois-Lapissa yleisesti yli 50 senttimetriä, Kilpisjärvellä jopa yli 120 senttimetriä. Toukokuun 3.-5. päivä Kainuusta Lapin itäosaan ulottuvalla alueella satoi lunta ajankohtaan nähden paikoin poikkeuksellisen paljon.

SARI JAATINEN

VESA JOENSUU



Kevään tulo toi mukanaan myös siitepölyn.

RAAHEN YHTEISLYSEON JA LUKION SENIORIT

- Perustettu 22.1.1960 (19 päivää ennen Rautaruukkia)
- Ensimmäinen puheenjohtaja Eero Permi.
- Yhdistykseen voivat liittyä Raahen ja Saloisten yhteislyseoiden ja lukioiden entiset oppilaat, opettajat ja henkilökuntaan kuuluneet.
- Yhdistys auttaa ylioppilaskirjoitusten valvonnossa ja entisiä oppilaita luokkakokousten järjestelyissä.

- Yhdistys rahoittaa toimintaansa osallistumalla messuille ja myymällä niissä yhdistyksen julkaisemia kirjoja, Antti Saarimäen piirtämiä kortteja, vanhoja opetustauluja sekä Raahen yhteislyseon ja muiden suomalaisten oppikoulujen vuosikertomuksia.
- Yhdistys tukee nykylukiolaisia myöntämällä stipendejä. Tänä keväänä myönnettiin kuvataidestipendit Henriikka Säilylle ja Maia

Lehdolle, historian stipendi Isä Hirvoselle, yhteiskuntaopin stipendi Inka-Riina Suuroselle ja saksan kielen stipendi Janne Palokankaalle.

● Vuosittain yhdistys on tukenut Antti Saarimäen rahastoa, joka myöntää stipendin kuvataiteen osajalle. Tänä vuonna stipendin sai Venla Pesonen.